

Kontrolní závěr z kontrolní akce

23/08

Peněžní prostředky státního rozpočtu vynaložené Ministerstvem obrany na ženijní vojsko Armády České republiky

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále také „NKÚ“) na rok 2023 pod číslem 23/08. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Michal Šmucr.

Cílem kontroly bylo prověřit, zda Ministerstvo obrany vynaložilo peněžní prostředky státního rozpočtu na ženijní vojsko Armády České republiky účelně, hospodárně, efektivně a v souladu s právními předpisy.

Kontrolováno bylo období od roku 2018 do roku 2022, v případě věcných souvislostí i období předcházející a období do ukončení kontroly.

Kontrola byla prováděna u kontrolované osoby v období od dubna 2023 do ledna 2024.

Kontrolovaná osoba:

Ministerstvo obrany (dále také „MO“).

Kolegium NKÚ na svém III. jednání, které se konalo dne 4. března 2024,

schválilo usnesením č. 8/III/2024

kontrolní závěr v tomto znění:

Ženíjní vojsko Armády České republiky

86,7 %

MO nerealizovalo 13 z 15 hlavních projektů¹ plánovaných na roky 2019–2023 v návaznosti na cíle stanovené v KVAČR 2025²

60 tun vs. 63 tun

Maximální únosnost používaných pontonových mostů v porovnání s bojovou hmotností nově pořízených tanků

45 let vs. 20 let

Průměrné stáří používaných mostních automobilů v porovnání s jejich předpokládanou životností³

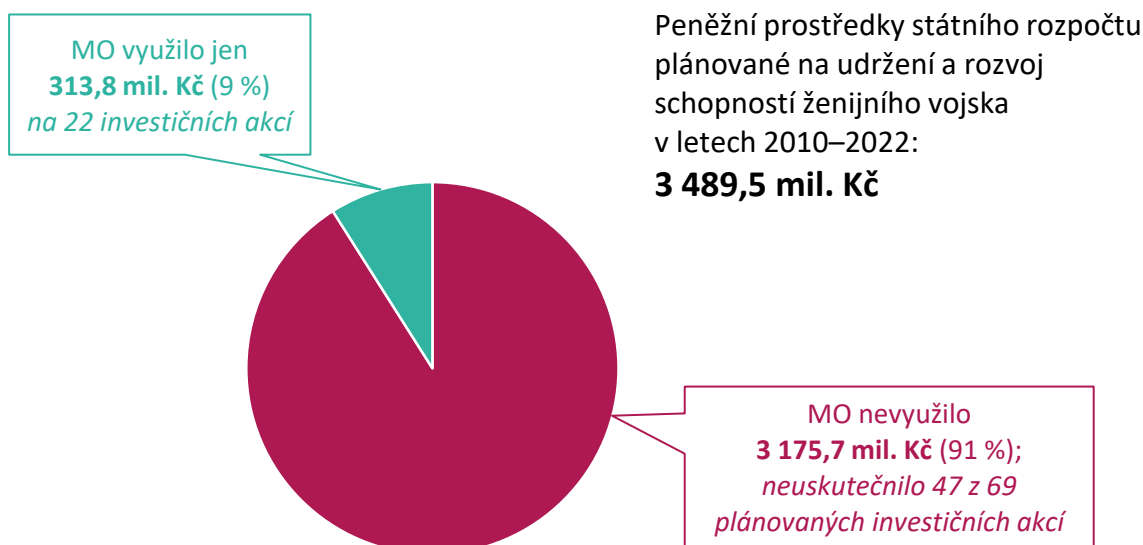
69,4 %

Podíl techniky a materiálu (dále také „technika“) po životnosti vyčleňovaných pro integrovaný záchranný systém; 22 % činila technika dočasně neúčinná⁴

7,3 mil. Kč

Peněžní prostředky státního rozpočtu, které MO použilo v rozporu se zákonem o zadávání veřejných zakázek⁵

---

¹ Pro „projekt“ je v kontrolním závěru používáno také označení „investiční akce“.

² *Koncepce výstavby Armády České republiky 2025* schválená usnesením vlády České republiky ze dne 21. prosince 2015 č. 1094, o *Koncepci výstavby Armády České republiky do roku 2025* (dále také „KVAČR 2025“).

³ Horní hranice využitelnosti majetku při plnění účelu, ke kterému byl majetek vyroben a pořízen.

⁴ Podle evidence Armády České republiky ke dni 29. července 2023 bylo z celkových 268 kusů této techniky 186 kusů po uplynutí doby životnosti a 59 kusů bylo evidováno jako technika dočasně neúčinná, vyžadující opravu.

⁵ Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

I. Shrnutí a vyhodnocení

1.1 NKÚ provedl kontrolu peněžních prostředků státního rozpočtu (dále také „peněžní prostředky“) vynaložených MO na ženijní vojsko Armády České republiky (dále také „AČR“), které je určeno k poskytování bojové i nebojové ženijní podpory. NKÚ prověřil koncepční, plánovací a akviziční činnosti MO ve vztahu k zajištění účelného a efektivního vynakládání těchto prostředků. Dále kontroloval, zda MO vynaložilo peněžní prostředky na pořízení techniky a obnovu nemovitého majetku v rámci vybraných programů reprodukce majetku účelně, hospodárně, efektivně a v souladu s právními předpisy. NKÚ kontroloval také výdaje MO vynaložené na nákupy dodávek náhradních dílů a dalšího materiálu a služeb spojených s údržbou a opravami techniky 15. ženijního pluku (dále také „ženijní pluk“). Na vybrané kontrolované investiční akce (viz příloha č. 1) a neinvestiční nákupy (viz příloha č. 2) MO vynaložilo celkem 206,9 mil. Kč.

Celkové vyhodnocení:

1.2 MO nezajistilo část požadovaných schopností ženijního vojska. V letech 2010–2022 neuskutečnilo 47 z 69 plánovaných investičních akcí, a nevyužilo tak více než 90 % disponibilních peněžních prostředků, tj. celkem 3 175,7 mil. Kč z 3 489,5 mil. Kč. Úloha ženijního vojska je přitom pro bojovou podporu AČR nezastupitelná. Část techniky ženijního vojska překročila dobu životnosti, je poruchová a nemá požadované technické parametry. Přesto MO investiční akce plánované na její nákup nebo modernizaci⁶ nerealizovalo podle plánu, odkládalo je nebo rušilo. MO nesplnilo milník 2020 stanovený v KVAČR 2025 pro pořízení a modernizaci mostní techniky, a nedisponuje tak klíčovou schopností přesouvat nově pořizovanou tankovou techniku. Plánovací a akviziční činnosti MO v oblasti výstavby schopností ženijního vojska tak byly omezeně efektivní a omezeně účelné.

1.3 MO odkládáním realizace nebo rušením plánovaných investičních akcí⁷ negativně ovlivnilo také schopnost ženijního vojska plnit úkoly k provádění záchranných a likvidačních prací při pohromách a mimořádných událostech. Více než dvě třetiny techniky vyčleňované pro integrovaný záchranný systém měly v době kontroly uplynulou dobu životnosti a více než jedna pětina této techniky byla neúčinná⁴.

1.4 Při kontrole vybraných investičních akcí a neinvestičních nákupů zjistil NKÚ nedostatky zejména u tří z nich. U jedné investiční akce vynaložilo MO peněžní prostředky v rozporu se zákonem o zadávání veřejných zakázek⁵, což je skutečnost nasvědčující porušení rozpočtové kázně⁸. U jednoho neinvestičního nákupu MO porušilo zákon o finanční kontrole⁹ a u dalšího vynaložilo peněžní prostředky neúčinně.

---

⁶ Například nákup mostních automobilů / doprovodných mostů, pyrotechnických robotů pro likvidaci výbušného materiálu (dále také „robot“) a modernizaci nebo náhradu pontonové mostní soupravy.

⁷ Například nákup kolových nakladačů.

⁸ Podle ustanovení § 44 odst. 1 písm. a) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

⁹ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

1.5 Celkové vyhodnocení vyplývá z následujících skutečností zjištěných kontrolou:

A. MO plánovalo pořizování a modernizaci techniky ženijního vojska od roku 2010 postupně v rámci čtyř programů reprodukce majetku. Přestože rozpočet MO byl od roku 2015 navyšován o jednotky až desítky miliard korun (viz příloha č. 3), MO většinu plánovaných investičních akcí odložilo nebo zrušilo a cíle uvedených programů stanovené v oblasti ženijního vojska splnilo pouze v částečném rozsahu. Do doby ukončení kontroly NKÚ nepořídilo například vozidla s balistickou ochranou, autorypadla, odminovací komplet, motorové čluny, přenosné odminovače nebo ženijní úkryty. NKÚ dále při kontrole hodnocení plnění stanovených cílů dvou již ukončených programů zjistil věcně nesprávné vyhodnocení, neboť MO u obou programů výsledek nadhodnotilo oproti skutečnosti.

B. V návaznosti na KVAČR 2025 zpracovalo MO v roce 2017 *Koncepci výstavby pozemních sil* (dále také „KVPozS 2017“)¹⁰, která mimo jiné shrnula aktuální potřeby ženijního vojska do roku 2025. KVPozS 2017 obsahovala 15 hlavních projektů s plánovanou realizací v letech 2019–2023 za celkem 2 518 mil. Kč¹¹. MO však do doby ukončení kontroly NKÚ uskutečnilo pouze dva z těchto projektů, navíc jen v omezeném rozsahu¹². KVPozS 2017 zahrnovala také čtyři projekty na pořízení a modernizaci mostní techniky¹³ klíčové pro zajištění mobility vojsk. MO je do doby ukončení kontroly nerealizovalo, a nesplnilo tak milník 2020 stanovený v KVAČR 2025. MO tak nepostupovalo v souladu s ustanovením § 21 zákona České národní rady č. 2/1969 Sb.¹⁴, neboť se neřídilo usnesením vlády¹⁵ České republiky. Dopadem je i omezené naplnění cílů výstavby schopností sil NATO¹⁶. V době ukončení kontroly plánovalo MO tyto projekty uskutečnit až v rámci milníku 2030 stanoveného v *Koncepci výstavby Armády České republiky 2030*¹⁷. Do doby jejich realizace tak nebude mít AČR mostní techniku, která by nově pořízené tanky přesunula přes vodní překážku¹⁸. Stávající mostní technika je navíc poruchová (viz odstavec 4.10).

C. NKÚ dále zjistil omezenou využitelnost techniky ženijního vojska nasazované k plnění úkolů integrovaného záchranného systému (dále také „IZS“). Technika vyčleňovaná ženijním

---

¹⁰ Schválena náčelníkem Generálního štábu AČR dne 20. března 2017. Východiskem pro její zpracování byla schválená *Koncepce výstavby Armády České republiky 2025*.

¹¹ Projekty / investiční akce zahrnuje MO do dokumentace programu č. 107 080 – *Strategický program pozemních sil AČR* (dále také „program 107 080“).

¹² MO pořídilo pouze sedm z 38 plánovaných robotů celkem za 74 mil. Kč.

¹³ Pořízení doprovodných mostů / mostních automobilů a modernizace, popřípadě náhrada pontonových mostů včetně souvisejícího vybavení. Bližší údaje o stávající mostní technice používané ženijním plukem jsou uvedeny v části IV. kontrolního závěru (zejména odstavce 4.7 a 4.10).

¹⁴ Zákon České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.

¹⁵ Usnesení vlády České republiky ze dne 21. prosince 2015 č. 1094, o *Koncepci výstavby Armády České republiky do roku 2025*.

¹⁶ *North Atlantic Treaty Organization Capability Targets* (cílové schopnosti Severoatlantické aliance). V případě ženijního vojska se jedná například o schopnost poskytnutí týmu likvidace výbušného materiálu, týmu uvolňování cest, ženijního týmu pokročilého pátrání nebo pontonové roty.

¹⁷ Schválená usnesením vlády České republiky ze dne 30. října 2019 č. 758, ke *Koncepci výstavby Armády České republiky 2030*.

¹⁸ Pořízené a plánované nové bojové tanky mají bojovou hmotnost od 63 do 67 tun, zatímco pontonové mosty používané ženijním vojskem splňují únosnost pouze do 60 tun a mostní automobily jen do 50 tun.

plukem k činnosti odřadů¹⁹ při provádění záchranných a likvidačních prací je často (v 69,4 %) po uplynutí své životnosti (například vyprošťovací automobily, kolové nakladače, dekontaminační linky, souprava dekontaminace osob nebo automobilní stříkačky) a část z ní (22 %) evidovalo MO v době kontroly NKÚ v kategorii neuživatelného majetku, vyžadujícího opravu.⁴ Přitom například nákup kolových nakladačů MO plánuje opakovaně již od roku 2015.

D. MO odkládalo rovněž investice do nemovitého majetku ženijního vojska. Záměr výstavby stálého parku techniky ženijního pluku v areálu Bechyně, zahrnující mimo jiné vybudování kryté umývárny vozidel a čerpací stanice pohonných hmot, vznikl již v roce 2003. K výstavbě však ani po dvaceti letech nedošlo. V době ukončení kontroly NKÚ plánovalo MO realizaci první etapy výstavby v letech 2028–2030.

E. V rámci pořízení silničních válců NKÚ zjistil skutečnosti nasvědčující porušení rozpočtové kázně⁸, neboť MO použilo peněžní prostředky ve výši 7 308 tis. Kč v rozporu se zákonem č. 134/2016 Sb.⁵ Technické podmínky válců specifikovalo bezdůvodně prostřednictvím kombinace 48 konkrétních parametrů, a tím zaručilo konkurenční výhodu jedinému dodavateli. U pěti veřejných zakázek MO nepostupovalo při uveřejňování výsledků zadávacího řízení v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb. NKÚ dále konstatuje, že pořízení techniky bez provedení soutěže potenciálních dodavatelů²⁰, s následnou závislostí MO na produktech a službách poskytovaných výhradním distributorem²¹, zvyšuje riziko nevhodného vynakládání peněžních prostředků. NKÚ kontrolou zjistil také nedostatky při přípravě investičních akcí, zejména v oblasti provádění průzkumů trhu nebo absenci analýz nákladů životního cyklu.

F. V rámci opravy mostního automobilu porušilo MO ustanovení § 11 odst. 1 a 2 zákona č. 320/2001 Sb.⁹ tím, že před úhradou ceny za opravu ve výši 1 027 tis. Kč neověřilo výši slevy poskytnuté dodavatelem a uhradilo fakturovanou částku. Přitom výše slevy byla jedním z dílčích hodnotících kritérií při hodnocení nabídek uchazečů o předmětnou veřejnou zakázku. V rámci opravy lezeckého zařízení v Bechyni vynaložilo MO nevhodně peněžní prostředky ve výši 712 tis. Kč.

II. Informace o kontrolované oblasti

2.1 Ministerstvo obrany je ústředním orgánem státní správy České republiky (dále také „ČR“) zejména pro zabezpečování obrany ČR, řízení **Armády České republiky** a správu vojenských újezdů. Rozpočet MO a jeho čerpání v kontrolovaném období 2018 až 2022 je uveden v příloze č. 3 tohoto kontrolního závěru. Z těchto údajů mimo jiné vyplývá, že se čerpání rozpočtu zvýšilo z 59,8 mld. Kč v roce 2018 na 90,8 mld. Kč v roce 2022, což

---

¹⁹ Jednotka složená z hasičů nejméně dvou jednotek uvedených v ustanovení § 65 odst. 1 zákona České národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, nebo z hasičů nejméně jedné jednotky a osob začleněných ve složce integrovaného záchranného systému anebo z hasičů jednotky a osob poskytujících osobní a věcnou pomoc podle ustanovení § 18 a 19 tohoto zákona.

²⁰ V 11 ze 13 kontrolovaných investičních akcí MO pořídilo techniku od výhradního distributora, který jediný splnil požadavky MO na předmět plnění realizované veřejné zakázky.

²¹ Z důvodu vlastnictví licencí k pořizovanému výrobku (tzv. *vendor lock-in* neboli „uzamčení zákazníka“).

představuje nárůst ve výši cca 51,8 %. V roce 2023 byl rozpočet MO navýšen oproti roku 2022 o 25,4 % na 111,8 mld. Kč a v roce 2024 byl navýšen o dalších 44,2 % na 151,2 mld. Kč. Rozpočet MO tak za šest let vzrostl téměř trojnásobně.

2.2 Ženíjní vojsko je součástí pozemních sil AČR a je určeno k poskytování ženijní podpory v bojových i v nebojových operacích²². **Bojová podpora** slouží především bojovým silám 4. brigády rychlého nasazení a 7. mechanizované brigády. Cílem je vytvoření podmínek pro rychlý manévr vlastními silami a prostředky, omezení manévru a pohybu nepřítele a vytvoření jeho ztrát, dále vytvoření podmínek pro efektivní využití všech druhů zbraní a zvýšení odolnosti vojsk při bojové činnosti. **Nebojovou podporu** poskytuje ženijní vojsko IZS, mimo jiné vyčleňováním odřadů a dále při výstavbě táborů pro spojence, budování humanitárních základů a klíčových prvků civilní infrastruktury, vyprošťování techniky, prověřování terénu nebo likvidaci nevybuchlé munice.

2.3 V souvislosti s reformou AČR ke dni 1. prosince 2003 vznikla 15. ženijní záchranná brigáda s velitelstvím v Bechyni. Skládala se ze 151. ženijního praporu v Bechyni a šesti záchranných praporů. Při další reorganizaci došlo ke dni 1. října 2008 k přejmenování na **15. ženijní brigádu**. Současně byly zrušeny záchranné prapory a vytvořen 152. ženijní prapor a záchranná rota v Rakovníku a dále 153. ženijní prapor a záchranná rota v Olomouci. 15. ženijní brigáda se při povodních v letech 2009, 2010 a 2013 významně podílela na odklizení následků povodní a stavbě provizorních mostů.

2.4 Ke dni 1. prosince 2013 byl vytvořen **15. ženijní pluk** se sídlem v Bechyni jako nástupce 15. ženijní brigády. Současně došlo ke zrušení 152. praporu a zařazení záchranných rot do struktury 151. a 153. praporu. Od 1. ledna 2020 byla upravena organizační struktura obou praporů a z jejich jednotek vznikl 152. ženijní prapor v Bechyni. V době provádění kontroly NKÚ byl ženijní pluk tvořen dvěma prapory dislokovanými v Bechyni a jedním praporem dislokovaným v Olomouci²³.

2.5 MO vynakládalo od roku 2010 peněžní prostředky na pořízení techniky ženijního vojska a obnovu nemovitého majetku ženijního pluku v rámci **čtyř programů reprodukce majetku**:

- Na program č. 107 210 – *Rozvoj pozemních sil AČR* (dále také „program 107 210“) vynaložilo v letech 2010–2014 celkem 1 332,8 mil. Kč, z toho na techniku ženijního vojska 3,7 mil. Kč. Cílem programu v oblasti ženijního vojska bylo zejména zvýšení schopností ženijních jednotek při provádění pyrotechnických prací a docílení kompatibility s EOD²⁴ jednotkami NATO.
- Na program č. 107 600 – *Udržení a rozvoj schopností bojových sil a sil bojové podpory AČR* (dále také „program 107 600“) vynaložilo v letech 2013–2016 celkem 1 985,7 mil. Kč, z toho na techniku ženijního vojska 127,0 mil. Kč. Cílem programu v oblasti ženijního vojska bylo zabezpečení bojové ženijní podpory mechanizovaného vojska a ochrany proti

---

²² Bojové operace se vyznačují použitím vojenských sil a prostředků včetně zbraní a munice. Nebojové operace (mírové nebo podpůrné) jsou operace bez použití zbraní a munice, s výjimkou jejich použití k sebeobraně při bezprostředním ohrožení života.

²³ Nákladové středisko (dále také „NS“) 662400 Bechyně zahrnovalo velení a štáb, centrum technické a informační podpory, provozní četu, prvek posádkové podpory, 151. ženijní prapor a 152. ženijní prapor. NS 662401 Olomouc zahrnovalo 153. ženijní prapor.

²⁴ *Explosive Ordnance Disposal* (likvidace výbušného materiálu, dále také „EOD“).

účinkům improvizovaných výbušných zařízení, min a nevybuchlé munice, a to při ochraně vlastního území a rovněž při plnění úkolů podle požadavků NATO a Evropské unie.

- Na program č. 107 680 – *Udržení a rozvoj schopností pozemních sil AČR* (dále také „program 107 680“) vynaložilo v letech 2015–2020 celkem 3 119,3 mil. Kč, z toho na techniku ženijního vojska 55,1 mil. Kč a na obnovu nemovitého majetku ženijního pluku 1,1 mil. Kč. Cíl programu v oblasti ženijního vojska byl shodný s cílem programu 107 600.
- Na program č. 107 080 – *Strategický program pozemních sil AČR* vynaložilo v letech 2018–2022 celkem 27 972,3 mil. Kč, z toho na techniku ženijního vojska 102,8 mil. Kč a na obnovu nemovitého majetku ženijního pluku 24,1 mil. Kč. Cílem programu v oblasti ženijního vojska bylo zejména dosažení schopností poskytovat bojovou i všeobecnou ženijní podporu vlastním útvarům a jednotkám vytvářením ženijních úkolových uskupení a dále vytvářet úkolová uskupení ve prospěch mezinárodních operací.

2.6 MO rovněž v období 2018–2023 čerpalo rozpočet tzv. decentrálních²⁵ **běžných výdajů** v rámci NS Bechyně v celkové výši 152 mil. Kč (tedy průměrně 25,3 mil. Kč ročně) a dále v rámci NS Olomouc v celkové výši 63 mil. Kč (průměrně 10,5 mil. Kč ročně). Výše decentrálně vynakládaných běžných výdajů na činnost ženijního pluku dosáhla průměrně 35,8 mil. Kč ročně.

2.7 Kontrolované investiční akce na pořízení techniky pro ženijní vojsko byly zaměřeny například na nákup silničních válců, robotů EOD, detektorů, ochranných pyrotechnických obleků nebo potápěčských souprav. Dále investiční akce na obnovu nemovitého majetku ženijního pluku zahrnovaly rekonstrukci a rozšíření zbrojního skladu, rekonstrukci střechy hangáru a směnu pozemků. Kontrolované neinvestiční nákupy obsahovaly například dodávky náhradních dílů na ženijní techniku, údržbu a opravy techniky a dále dodávky materiálu k zabezpečení výcviku a stravovacích služeb.

III. Rozsah kontroly

3.1 Cílem kontroly bylo prověřit, zda MO vynaložilo peněžní prostředky státního rozpočtu na ženijní vojsko Armády České republiky účelně, hospodárně, efektivně a v souladu s právními předpisy. Kontrolovaným obdobím byly roky 2018 až 2022, v případě věcných souvislostí i období předcházející a období do ukončení kontroly. Celkový kontrolovaný objem peněžních prostředků činil 206 905 760 Kč.

3.2 Kontrola se zaměřila zejména na vynakládání peněžních prostředků při těchto činnostech MO:

- ✓ plánovací a akviziční činnosti a naplňování cílů udržení a rozvoje schopností AČR v oblasti ženijního vojska, uvedených v koncepčních dokumentech MO a programech 107 210, 107 600, 107 680 a 107 080. S ohledem na dlouhodobou snahu výstavby schopností

---

²⁵ Kromě centrálního způsobu nabývání majetku MO využívá také decentrální způsob, kdy organizační celek (vojenský útvar) vykonává funkci zadavatele a pořizuje majetek pro vlastní využití v rámci decentrálního rozpočtu organizačního celku v daném roce.

ženijního vojska²⁶ bylo kontrolováno naplňování cílů programů reprodukce majetku od roku 2010;

- ✓ zabezpečení techniky ženijního pluku pro IZS;
- ✓ přípravu a realizaci vybraných investiční akcí na pořízení techniky ženijního vojska a obnovu nemovitého majetku ženijního pluku (viz odstavce 3.4 až 3.7);
- ✓ pořizování vybraných dodávek materiálu a služeb ženijním plukem formou veřejných zakázek malého rozsahu²⁷ (viz odstavce 3.4 až 3.7).

3.3 V rámci systémové části kontroly NKÚ zejména prověřoval, zda plánovací a akviziční činnosti MO ve vztahu k pořizování techniky ženijního vojska a obnovu nemovitého majetku ženijního pluku byly účelné, efektivní a v souladu s právními předpisy. Účelnost (omezenou účelnost²⁸ / neúčelnost²⁹) NKÚ posuzoval podle dosažení (částečného dosažení / nedosažení) stanovených cílů udržení a rozvoje schopností ženijního vojska. Efektivnost (omezenou efektivnost / neefektivnost³⁰) posuzoval podle uskutečnění (neuskutečnění většiny / neuskutečnění) plánovaných investičních akcí programů 107 210, 107 600, 107 680 a 107 080 ve stanoveném či důvodně posunutém termínu.

3.4 NKÚ dále kontroloval 17 investičních akcí financovaných z programů 107 680 a 107 080 s celkovými výdaji ve výši 188 408 674 Kč (viz příloha č. 1) a 15 neinvestičních nákupů financovaných z decentrálních běžných výdajů ženijního pluku v celkové výši 18 497 086 Kč (viz příloha č. 2).³¹ Na tomto kontrolním vzorku zjišťoval, zda MO vynakládalo peněžní prostředky na vybrané investiční akce a neinvestiční nákupy účelně, hospodárně, efektivně a v souladu s právními předpisy.

3.5 Účelnost vynaložených peněžních prostředků NKÚ posuzoval podle toho, zda přispěly v optimální míře k dosažení cílů stanovených v oblasti udržení a rozvoje schopností ženijního vojska v dokumentacích programů reprodukce majetku a koncepčních dokumentech nebo k podpoře činnosti ženijního pluku. Přitom NKÚ prověřoval, zda MO řádně zdůvodnilo a doložilo potřebu z hlediska kvantitativních i kvalitativních požadavků ve vztahu k cílům investičních akcí, respektive decentrálních běžných výdajů na nákup dodávek a služeb pro ženijní pluk, a dále zda byly dodávky nebo služby řádně realizovány a naplnily požadavky a zamýšlené dopady.

3.6 Hospodárnost vynaložených peněžních prostředků NKÚ posuzoval podle toho, zda je MO použilo k plnění cílů programů, investičních akcí a neinvestičních nákupů s co nejnižším vynaložením těchto prostředků při dodržení kvalitativních požadavků. V případě využití

---

²⁶ MO deklarovalo snahu již v roce 2003, v souvislosti s reformou AČR. Naplňování cílů poté negativně ovlivnilo mimo jiné postupné snižování rozpočtu MO, v souvislosti s hospodářskou krizí probíhající od roku 2008. Nejnižšího rozpočtu a jeho čerpání dosáhlo MO v roce 2014 (viz příloha č. 3).

²⁷ Veřejné zakázky byly zadávány ženijním plukem na základě uděleného statusu provozní jednotky s funkční samostatností podle ustanovení § 17 odst. 2 zákona č. 134/2016 Sb. a vnitřního předpisu MO, v rámci provozních jednotek NS 662400 Bechyně a NS 662401 Olomouc.

²⁸ Cíle byly splněny pouze částečně. Většina investičních akcí plánovaných k dosažení těchto cílů nebyla realizována.

²⁹ Cíle nebyly splněny. Výstupy realizovaných investičních akcí nebyly využity ke stanovenému účelu a neexistuje ani důvodný předpoklad pro jejich využití v budoucnu.

³⁰ Neefektivnost je konstatována vždy, pokud je konstatována neúčelnost.

³¹ Celkem NKÚ zkontroloval 32 veřejných zakázek.

výjimky ze zákona č. 134/2016 Sb. posuzoval NKÚ způsob určení ceny v místě a čase obvyklé. Přitom přihlédl k provedené analýze potřeb, průzkumu trhu a vymezení veřejné zakázky, zejména z hlediska kvalitativních požadavků na předmět plnění.

3.7 Efektivnost vynaložených peněžních prostředků NKÚ posuzoval podle přínosu pořízení dodávek či služeb z hlediska kvantitativních i kvalitativních požadavků realizovaného plnění ve vztahu k výši vynaložených peněžních prostředků. Přihlédl k průběžným změnám počtu a jakostních a dalších parametrů v průběhu realizace investiční akce a dále k tomu, zda byly všechny vynaložené prostředky nezbytné pro požadovaný výstup a případná prodleva v realizaci plnění nezpůsobila jejich navýšení.

3.8 Kritéria pro posouzení souladu s právními předpisy NKÚ čerpal ze zákona České národní rady č. 2/1969 Sb., zákona č. 218/2000 Sb., zákona č. 219/2000 Sb.³², zákona č. 239/2000 Sb.³³, zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 89/2012 Sb.³⁴, zákona č. 134/2016 Sb. a vyhlášky č. 560/2006 Sb.³⁵ Pojmy hospodárnost, efektivnost a účelnost vymezuje ustanovení § 2 písm. m), n) a o) zákona č. 320/2001 Sb.

Pozn.: Právní předpisy uvedené v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období. Hodnoty peněžních prostředků zahrnují ceny včetně DPH, pokud není uvedeno jinak.

IV. Podrobné skutečnosti zjištěné kontrolou

A. MO plnilo cíle programů reprodukce majetku v oblasti ženijního vojska pouze částečně

4.1 MO financovalo od roku 2010 postupně čtyři programy reprodukce majetku v oblasti udržení a rozvoje schopností pozemních sil AČR, které zahrnovaly vždy v rámci jednoho z cílů programu oblast ženijního vojska: ukončené programy 107 210³⁶, 107 600³⁷ a 107 680³⁸ a v době kontroly NKÚ probíhající program 107 080³⁹. Peněžní prostředky plánované a skutečně vynaložené na pořízení techniky ženijního vojska a obnovu nemovitého majetku ženijního pluku v letech 2010–2022 znázorňuje graf č. 1.

---

³² Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

³³ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

³⁴ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

³⁵ Vyhláška č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku.

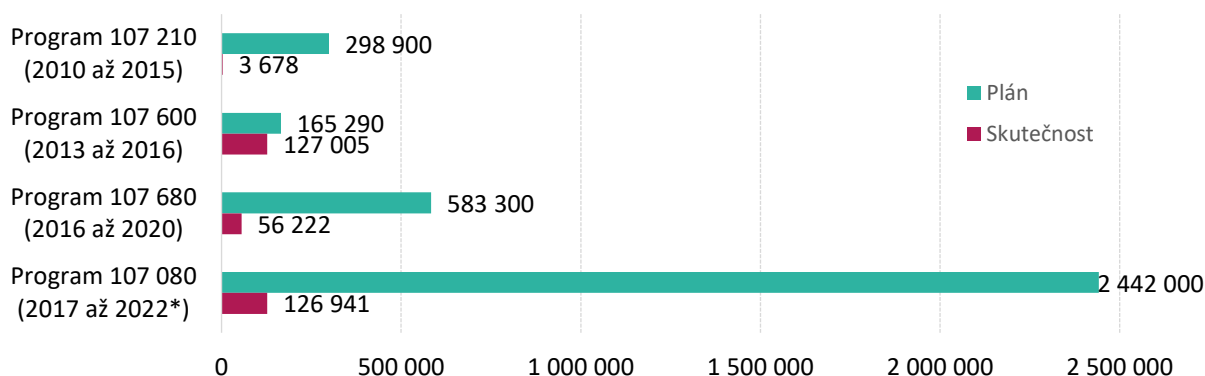
³⁶ V programu 107 210 v oblasti ženijního vojska MO plánovalo realizovat pět investičních akcí, z nichž uskutečnilo pouze jednu.

³⁷ V programu 107 600 v oblasti ženijního vojska MO plánovalo realizovat pět investičních akcí, z nichž uskutečnilo tři.

³⁸ V programu 107 680 v oblasti ženijního vojska MO plánovalo realizovat 24 investičních akcí, z nichž uskutečnilo jen šest.

³⁹ V programu 107 080 v oblasti ženijního vojska MO plánovalo do konce roku 2022 realizovat 35 investičních akcí, z nichž však uskutečnilo pouze 12.

Graf č. 1: Peněžní prostředky na pořízení techniky ženijního vojska a obnovu nemovitého majetku ženijního pluku v letech 2010–2022 (v tis. Kč)

* Realizace programu 107 080 je plánována do roku 2029.

Zdroj: vypracoval NKÚ.

4.2 Z grafu je patrné, že velkou část plánovaných peněžních prostředků MO nevyčerpalo. V programech plánovalo realizovat celkem 69 investičních akcí, uskutečnilo však pouze 22 z nich. Na udržení a rozvoj schopností ženijního vojska vyčerpalo pouze 313 846 tis. Kč z celkem alokovaných⁴⁰ 3 489 490 tis. Kč (tj. jen 9 % plánovaných peněžních prostředků). NKÚ proto vyhodnotil, že cíle ukončených programů 107 210, 107 600 a 107 680 splnilo MO pouze částečně. V rámci programu 107 210 plánovalo pořídit vybavení jednotek EOD za 298 900 tis. Kč, pořídilo však jen přístroje za 3 678 tis. Kč (1,2 % plánovaných peněžních prostředků). V rámci programu 107 600 plánovalo MO pořídit vybavení pro pyrotechniky EOD a zemní stroje celkem za 165 290 tis. Kč. Vybavení pro pyrotechniky EOD pořídilo, avšak v rámci pořízení zemních strojů nakoupilo MO pouze rypadlonakladače a celkem vyčerpalo 127 005 tis. Kč (76,8 % plánovaných peněžních prostředků). V rámci programu 107 680 MO vyčlenilo 583 300 tis. Kč a plánovalo za ně pořídit celkem 24 komodit. Pořídilo však jen šest z nich, a kromě toho dalších osm původně neplánovaných položek materiálu pro výcvik a přípravu do zahraničních operací. Celkem tak financovalo investiční akce za 56 222 tis. Kč (9,6 % plánovaných peněžních prostředků).

4.3 NKÚ dále zjistil nedostatky MO v hodnocení splnění cílů stanovených v programech 107 600 a 107 680 v oblasti udržení a rozvoje schopností ženijního vojska, když MO provedlo vyhodnocení věcně nesprávně. Ve vyhodnocení cíle⁴¹ programu 107 600 uvedlo, že kritérium „schopnost zajistit bojovou ženijní podporu operací ozbrojených sil ČR, jak při obraně teritoria ČR, tak v zahraničí a při podpoře IZS ČR“ bylo splněno a schopnost ženijního vojska byla navýšena o předpokládaných 40 %. Přitom z celkové částky 50 mil. Kč plánované na techniku MO nakoupilo pouze rypadlonakladače za 16 mil. Kč, tj. použilo jen 32 % plánovaných peněžních prostředků. MO nepořídilo teleskopické manipulátory nebo silniční válce. NKÚ proto konstatoval věcně nesprávné vyhodnocení, které neodpovídalo skutečnosti. Obdobný nedostatek zjistil NKÚ také v rámci vyhodnocení cíle programu 107 680. MO uvedlo, že splnilo indikátor „zvýšení schopností zajistit bojovou ženijní podporu operací ozbrojených sil na území ČR i v zahraničí“ o předpokládaných 20 %. NKÚ však zjistil, že MO nepořídilo 18 z 24

⁴⁰ Peněžní prostředky plánované ve schválené dokumentaci příslušného programu.

⁴¹ Cíl č. 2 programu, který MO plnilo v rámci financování podprogramu č. 107V602 – Udržení a rozvoj schopností sil bojové podpory jednotek AČR.

plánovaných komodit a vyčerpalo jen 9,6 % plánovaných peněžních prostředků. MO nepořídilo například motorové čluny, kontejnerový sklad trhavin, soupravy pro trhací práce, rozvodné soupravy, odminovače ani kolové nakladače.

4.4 Na probíhající program 107 080 vyčlenilo MO pro ženijní vojsko v letech 2017–2022 celkem 2 442 000 tis. Kč. MO plánovalo realizovat mimo jiné i 15 z 16 hlavních projektů (investičních akcí) uvedených v KVPozS 2017 (viz bod B, tabulka č. 1). NKÚ zjistil, že MO do konce roku 2022 vynaložilo 102 863 tis. Kč na pořízení techniky a 24 078 tis. Kč na obnovu nemovitého majetku, a celkem tak vyčerpalo jen 5,2 % plánovaných peněžních prostředků.

4.5 NKÚ dále zjistil, že MO realizovalo plánované investiční akce se zpožděním (například nákup pyrotechnických obleků nebo potápěčských souprav) a v omezeném rozsahu (například pořízení robotů nebo mobilního pracoviště pro zpracování dřeva). Finančně nákladnější investice MO odkládalo (například nákup kolových nakladačů, mostních automobilů nebo modernizaci pontonových mostních souprav) nebo rušilo (nákup odminovacího průzkumného kompletu). NKÚ proto považuje související plánovací a akviziční činnosti MO za omezeně efektivní a omezeně účelné. Důsledkem je omezené plnění cílů udržení a rozvoje schopností ženijního vojska¹⁶.

B. MO nedosáhlo požadovaného udržení a rozvoje schopností ženijního vojska

4.6 MO se v kontrolovaném období řídilo zejména následujícími koncepčními dokumenty: KVAČR 2025, *Koncepce výstavby Armády České republiky 2030*, KVPozS 2017 a *Koncepce výstavby pozemních sil*⁴² z roku 2020. NKÚ prověřil zejména KVAČR 2025 a KVPozS 2017, neboť zahrnovaly mimo jiné milník 2020, který bylo možné vyhodnotit. Pro ženijní vojsko MO k dosažení požadovaného stavu milníku 2020 uvedeného v KVAČR 2025 stanovilo dvě z šesti prioritních opatření, „*doplnění věcných prostředků na platné tabulky počtů*⁴³“ a „*náhradu vojenské techniky, která je na konci svého životního cyklu*“. MO mělo realizací projektů do roku 2020 zajistit mobilitu vojsk pořízením doprovodných mostů, odminovacích prostředků, speciálního materiálu pro vyhledávání a likvidaci výbušnin a modernizací pontonových mostů, respektive mostních souprav. Podmínkou pro realizaci projektů všech druhů vojsk AČR byly disponibilní peněžní prostředky plánované v KVAČR 2025 v letech 2015–2022 alespoň ve výši 90 114 mil. Kč. NKÚ ověřil, že MO mělo na realizaci projektů dostatek peněžních prostředků, neboť v uvedeném období vynaložilo částku ve výši 95 700 mil. Kč. Do doby ukončení kontroly NKÚ však MO nepořídilo zejména doprovodné mosty ani neprovedlo modernizaci pontonových mostů, a tím nepostupovalo v souladu s ustanovením § 21 zákona České národní rady č. 2/1969 Sb., když se neřídilo usnesením vlády České republiky č. 1094/2015¹⁵. Dopadem je především omezené naplnění cílů výstavby schopností sil NATO¹⁶. V době ukončení kontroly byla realizace těchto projektů plánována až od roku 2025.

4.7 NKÚ dále zjistil, že AČR používá mostní techniku s překročenou životností⁴⁴, která nespĺňuje požadované technické parametry, zejména zatížitelnost⁴⁵ nezbytnou pro přesuny

---

⁴² Schválena náčelníkem Generálního štábu AČR dne 15. června 2020.

⁴³ *Věcné prostředky* zahrnují mimo jiné techniku. *Tabulky počtů* uvádějí potřebné počty jednotlivých druhů techniky, které AČR určila jako nezbytné pro zabezpečení své činnosti a stanovených schopností.

⁴⁴ V době kontroly NKÚ byly tři pontonové mostní soupravy 10 až 11 let po uplynutí jejich životnosti a 10 mostních automobilů 21 až 29 let po uplynutí jejich životnosti. Průměrné stáří pontonových mostních souprav bylo 35 let a průměrné stáří mostních automobilů 45 let.

těžké bojové techniky, jako jsou například nově pořizované tanky s bojovou hmotností 63 tun⁴⁶.

4.8 Plánované hlavní projekty udržení a rozvoje schopností ženijního vojska byly uvedeny v příloze KVPOzS 2017 a poté je MO zařadilo do dokumentace programu 107 080. Jedná se o 16 projektů; viz tabulka č. 1. Celkový objem plánovaných peněžních prostředků na projekty činil 2 863 mil. Kč, z toho 2 518 mil. Kč v letech 2019–2023.

Tabulka č. 1: Přehled hlavních projektů a stav jejich plnění v době ukončení kontroly NKÚ

Název projektu	Předpoklad podle KVPOzS 2017		Stav plnění v době ukončení kontroly NKÚ	
	Počet	Cena (v mil. Kč)	Stav	Vyjádření MO
1) Pořízení robota EOD	18 8 ks v roce 2019 5 ks v roce 2020 5 ks v roce 2021	90	Projekt byl realizován se zpožděním a v částečném rozsahu. •	Čtyři roboty byly pořízeny v letech 2021 a 2022. MO uvedlo, že pořízení dalších robotů bude řešeno až v navazujícím programu, tj. po roce 2029.
2) Pořízení robota EOD malého	20 8 ks v roce 2019 8 ks v roce 2020 4 ks v roce 2023	60	Projekt byl realizován se zpožděním a v částečném rozsahu. •	Tři roboty byly pořízeny v roce 2021. MO uvedlo, že pořízení dalších robotů bude řešeno až v navazujícím programu, tj. po roce 2029.
3) Vozidlo MRAP*	8 2 ks v roce 2019 2 ks v roce 2020 2 ks v roce 2024 2 ks v roce 2025	240	Projekt nebyl v letech 2019 až 2023 realizován. •	MO plánuje projekt realizovat v letech 2024–2029.
4) Modernizace výbušného odminovače	30 10 ks v roce 2019 10 ks v roce 2020 10 ks v roce 2021	30	Projekt nebyl v letech 2019 až 2021 realizován. •	MO uvedlo, že realizaci již neplánuje z důvodu změny projektu hlavního bojového tanku a změny konceptu překonávání výbušných zátarasů.
5) Trall pro KOT** – návěsné odminovací zařízení	20 10 ks v roce 2019 10 ks v roce 2020	100	Projekt nebyl v letech 2019 až 2020 realizován. •	MO uvedlo, že pořízení bude řešeno až v navazujícím programu, tj. po roce 2029, podle výsledku projektu <i>Modernizace PANDUR</i> .
6) Kolový nakladač – náhrada KN-251	24 12 ks v roce 2019 12 ks v roce 2020	192	Projekt nebyl v letech 2019 až 2020 realizován. •	MO plánuje projekt realizovat v letech 2024–2027.
7) Rypadlo-nakladač	20 10 ks v roce 2019 10 ks v roce 2020	80	Projekt nebyl v letech 2019 až 2020 realizován. •	MO uvedlo, že pořízení bude řešeno až v navazujícím programu, tj. po roce 2029.
8) Pohotovostní úkryt POHUT	6 6 ks v roce 2019	12	Projekt nebyl v roce 2019 realizován. •	MO uvedlo, že realizaci již neplánuje z důvodu změny konceptu ochrany sil a neperspektivnosti využití nadzemních pohotovostních úkrytů.

⁴⁵ Horní mez hmotnosti zatížení mostu stanovená podle předem určených fyzikálních podmínek. V kontrolním závěru je v této souvislosti používáno také označení „únosnost“.

⁴⁶ Používané pontonové mostní soupravy mají únosnost pouze do 60 tun a mostní automobily jen do 50 tun.

9) Doprovodný most AM 50	12 4 ks v roce 2020 4 ks v roce 2021 4 ks v roce 2022	840	Projekt nebyl v letech 2020 až 2022 realizován. •	MO plánuje projekt realizovat v letech 2025–2027 pod názvem <i>Převravník mostu – kolový.</i>
10) Modernizace/náhrada pontonové mostní soupravy PMS	40 10 ks v roce 2021 10 ks v roce 2022 10 ks v roce 2023 10 ks v roce 2024	600	Projekt nebyl v letech 2021 až 2023 realizován. •	MO plánuje projekty realizovat v letech 2025–2028 pod společným názvem <i>Pontonová mostní souprava – modernizace.</i>
11) Vozovka k PMS	4 2 ks v roce 2021 2 ks v roce 2022	40	Projekt nebyl v letech 2021 až 2022 realizován. •	
12) Člun PMS	8 2 ks v roce 2021 2 ks v roce 2022 2 ks v roce 2023 2 ks v roce 2024	80	Projekt nebyl v letech 2021 až 2023 realizován. •	
13) Rypadlo automobilní – obměna UDS*** 110/114	20 10 ks v roce 2021 10 ks v roce 2022	300	Projekt nebyl v letech 2021 až 2022 realizován. •	MO uvedlo, že pořízení rypadel bude řešeno až v navazujícím programu, tj. po roce 2029, a to v nižším počtu. Část rypadel bude nahrazena výkonnějšími kolovými a pásovými rypadly.
14) Mobilní pracoviště pro zpracování dřeva MPZD	4 4 ks v roce 2022	60	Projekt nebyl v roce 2022 realizován. •	MO uvedlo, že pořízení pracoviště bude řešeno až v navazujícím programu, tj. po roce 2029.
15) Rypadlo-nakladač HMEE	7 7 ks v roce 2020	84	Projekt nebyl v roce 2020 realizován. •	MO plánuje projekt realizovat v letech 2027–2028.
16) Buldozer	11 8 ks v roce 2024 3 ks v roce 2025	55	Nehodnoceno.	MO uvedlo, že pořízení buldozerů bude řešeno až v navazujícím programu, tj. po roce 2029.

Zdroj: KVPoS 2017, odpovědi MO.

Vysvětlivky:

* *Mine Resistant Ambush Protected* (vozidlo odolné proti výbuchu a proti palebnému přepadu).

** Kolový obrněný transportér.

*** Univerzální dokončovací stroj.

4.9 MO realizovalo pouze dva z 15 plánovaných projektů (projekt č. 16 byl plánován k realizaci až v letech 2024–2025), a to pořízení čtyř velkých a tří malých robotů. U šesti projektů posunulo termín realizace, většinou až za horizont roku 2025 (do milníku 2030 stanoveného v *Koncepci výstavby Armády České republiky do roku 2030*). Zbýlých sedm plánovaných projektů MO změnilo nebo je zrušilo. Z peněžních prostředků plánovaných ve výši 2 518 mil. Kč do doby ukončení kontroly NKÚ vynaložilo jen 74 mil. Kč (tj. 2,9 %).

4.10 Dopadem nerealizování projektů je nedosažení požadovaných schopností ženijního vojska, konkrétně například omezená použitelnost stávajících mostních automobilů, které nesplňují stanovený parametr únosnosti. Mimo to v době kontroly NKÚ bylo osm z 10 mostních automobilů zařazeno v kategorii dočasně neúčinného majetku, vyžadujícího opravu. Z výše popsaných důvodů považuje NKÚ související plánovací a akviziční činnosti MO za omezeně efektivní a omezeně účelné.

C. Technika vyčleňovaná ženíjním plukem pro integrovaný záchranný systém má pouze omezené využití

4.11 Zákon č. 219/1999 Sb.⁴⁷ umožňuje AČR nasadit síly a prostředky ve prospěch IZS, například k provádění záchranných a likvidačních prací při pohromách a mimořádných událostech a k plnění úkolů Policie ČR. Vyčleněné síly a prostředky jsou podle ustanovení § 4 zákona č. 239/2000 Sb. jednou z ostatních složek IZS⁴⁸ a v tomto smyslu poskytují plánovanou pomoc na vyžádání při záchranných a likvidačních pracích formou odřadů. Rozsah poskytnutí pomoci specifikují vnitřní předpisy MO a dohody uzavřené mezi MO a Ministerstvem vnitra (dále také „MV“).⁴⁹

4.12 V době zahájení kontroly NKÚ ženíjní pluk vyčleňoval (cvičil a zabezpečoval) ve prospěch IZS mimo jiné odřad pro nouzové ubytování, jehož úkolem byla přeprava materiálu, osob a výstavba materiální základny humanitární pomoci k zabezpečení nouzového či dočasného ubytování pro 150 až 450 osob. S platností od 1. června 2023 MO informovalo MV o vyjmutí tohoto odřadu ze seznamu vyčleňovaných sil a prostředků. Zdůvodnilo to technickou nezpůsobilostí materiální základny humanitární pomoci, která již nebyla schopna plnit výše uvedené úkoly, a také neúměrnou výší nákladů na její případné zabezpečení.

4.13 Po celou dobu kontroly NKÚ ženíjní pluk vyčleňoval (cvičil a zabezpečoval) ve prospěch IZS (a) vyprošťovací odřad, (b) odřad k zabezpečení průjezdnosti na komunikacích a ve městech, (c) odřad k provádění zemních prací, (d) odřad k provádění trhacích a demoličních prací, (e) odřad k dekontaminaci techniky a (f) odřad k dekontaminaci osob. NKÚ zjistil, že 69,4 % vyčleňované techniky bylo po uplynutí její životnosti, stanovené na 25 let (například kolové nakladače, autorypadla, linka-82, nákladní automobily, tahače podvalníků, vyprošťovací automobily, sklápěče) nebo 20 let (například odmořovací automobily ACHR-90, podvalníky, nakladače, automobilní stříkačky). Více než jednu pětinu techniky (22 %) zároveň MO evidovalo v kategorii dočasně neuživatelného majetku, vyžadujícího opravu.⁴

4.14 Vybavenost a schopnost plnit stanovené úkoly podpory IZS negativně ovlivnilo neuskutečnění nebo odložení realizace investičních akcí programu 107 080. Například odřady k zabezpečení průjezdnosti na komunikacích a ve městech zahrnovaly mimo jiné dva kolové nakladače pro provádění zemních a stavebních prací. V době kontroly NKÚ disponoval ženíjní pluk celkem pěti kolovými nakladači⁵⁰, z nichž čtyři byly 17 až 21 let a pátý sedm let po uplynutí jejich životnosti. Zároveň jedno ze starších vozidel bylo evidováno jako dočasně neuživatelné, vyžadující opravu. Přitom již v roce 2015 zařadilo MO nákup dvou kolových nakladačů do dokumentace programu 107 680, s předpokládanými výdaji ve výši 16 mil. Kč a termínem pořízení v roce 2019. V KVPozS 2017 plánovalo nákup 24 kusů této techniky s předpokládanými výdaji ve výši 192 mil. Kč v letech 2019–2020 (viz tabulka č. 1, projekt č. 6). Poté v programu 107 080 posunulo nákup do období 2022–2023. Do doby ukončení

---

⁴⁷ Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky.

⁴⁸ IZS tvoří základní složky (zejména Hasičský záchranný sbor České republiky, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky) a ostatní složky IZS.

⁴⁹ Vyčleněné síly (osoby) a prostředky (technika) jsou specifikovány především v *Rámcové dohodě o spolupráci mezi Ministerstvem vnitra a Ministerstvem obrany* ze dne 24. října 2013. Na ni navazuje *Dohoda o plánované pomoci na vyžádání mezi MV – Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru ČR a MO – Generálním štábem AČR* ze dne 2. prosince 2020.

⁵⁰ Kolové nakladače potřebuje AČR rovněž pro udržení a rozvoj schopností všeobecné ženíjní podpory.

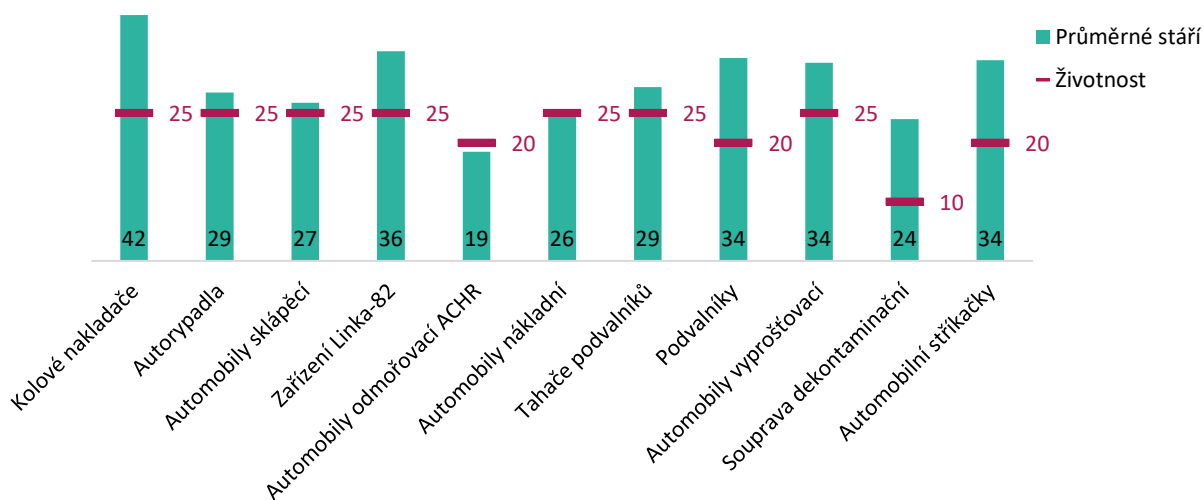
kontroly však MO kolové nakladače nepořídilo. Nákup nově 21 kusů této techniky plánovalo s předpokládanými výdaji ve výši 213,6 mil. Kč⁵¹ v letech 2024–2027.

4.15 Mimo výše uvedené kolové nakladače plánovalo MO také pořízení 20 autorypadel (viz tabulka č. 1, projekt č. 13) s předpokládanými výdaji ve výši 300 mil. Kč v letech 2021–2022. Ženijní pluk vyčleňoval ve prospěch IZS dva stroje. Disponoval mimo jiné 10 stroji vyrobenými v 80. a 90. letech minulého století, z nichž devět bylo sedm až 12 let po uplynutí jejich životnosti a jednomu uplynula životnost v roce 2023. Z toho bylo v době kontroly NKÚ šest strojů evidováno jako dočasně neúčinných, vyžadujících opravu. MO však plánovaný nákup odložilo až na období po roce 2029. Zdůvodnilo to změnou konceptu zemních strojů a pořízením výkonnějších kolových a pásových rypadel v budoucnu.

4.16 Ženijní pluk dále vyčleňoval pro posílení dekontaminačních odřadů dvě cisternové automobilní stříkačky. Obě byly 14 let po uplynutí jejich životnosti a současně jedna z nich byla evidována jako dočasně neúčinná, vyžadující opravu. Jejich využití pro plnění úkolů tak bylo omezené.

4.17 Z uvedeného rovněž vyplývá, že MO nepořizovalo techniku pro IZS v návaznosti na uplynutí doby životnosti používaných vozidel a zařízení (prioritní opatření podle KVAČR 2025, viz odstavec 4.6). Průměrné stáří a stanovenou životnost vyčleňované techniky uvádí graf č. 2.

Graf č. 2: Průměrné stáří vyčleňované techniky v porovnání se stanovenou životností

Zdroj: vypracoval NKÚ.

D. MO odkládá výstavbu stálého parku techniky ženijního pluku

4.18 V rámci programů 107 680 a 107 080 realizovalo MO, kromě nákupů techniky, také investiční akce na obnovu nemovitého majetku ženijního pluku (viz příloha č. 1). Dokumentace programu 107 080 neobsahuje konkrétní plánované investice do nemovitého majetku, MO v ní však uvedlo nutnost úprav a výstavby objektů v parcích vojenské techniky, zejména garážových a dílenských prostor, mycích hal nebo čerpacích stanic PHM⁵². Investiční

⁵¹ Plánovaná cena za jeden kolový nakladač vzrostla z 8 mil. Kč na 10,1 mil. Kč, mimo jiné v důsledku inflace.

⁵² Pohonné hmoty a maziva.

akce plánované u vojenských útvarů uvádělo MO ve střednědobých plánech činnosti a rozvoje MO (dále také „střednědobý plán“).

4.19 NKÚ zjistil, že MO do doby ukončení kontroly NKÚ nerealizovalo ani jednu z následujících investičních akcí uvedených ve střednědobých plánech: *Bechyně – výstavba stálého parku techniky*, *Bechyně – výstavba čerpací stanice PHM* a *Bechyně – krytá umývárna vozidel*. První dvě investiční akce přitom plánovalo uskutečnit již od roku 2018 a výstavbu čerpací stanice PHM zařadilo do dokumentace programu 107 680⁵³. Navíc záměr vybudovat v Bechyni park techniky mělo MO již od vzniku 15. ženijní záchrané brigády v roce 2003.

4.20 V době ukončení kontroly NKÚ plánovalo MO realizaci investiční akce *Bechyně – výstavba stálého parku techniky – 1. etapa*, zahrnující i původně samostatné investiční akce na výstavbu kryté umývárny vozidel a čerpací stanice PHM, s předpokládanými výdaji ve výši 892,4 mil. Kč v letech 2025–2030. Druhá etapa výstavby stálého parku techniky, s předpokládanými výdaji ve výši 376 mil. Kč, má probíhat v letech 2028–2031. Z důvodu odkládání obnovy nemovitého majetku považuje NKÚ související plánovací a akviziční činnosti MO za omezeně efektivní a omezeně účelné.

E. MO při pořízení dvou silničních válců použilo peněžní prostředky v rozporu se zákonem, což je skutečnost nasvědčující porušení rozpočtové kázně⁸

4.21 NKÚ na kontrolním vzorku 13 investičních akcí na pořízení techniky ženijního vojska a čtyř investičních akcí na obnovu nemovitého majetku ženijního pluku ověřil mimo jiné soulad s vybranými právními předpisy, včetně zákona č. 134/2016 Sb. V případě pořízení dvou silničních válců s podvalníky zjistil NKÚ porušení tohoto zákona včetně skutečnosti nasvědčující porušení rozpočtové kázně. V pěti dalších případech NKÚ zjistil pochybení MO při uveřejňování výsledků zadávacího řízení.

4.22 NKÚ zjistil, že při zadání veřejné zakázky na pořízení dvou silničních válců s podvalníky stanovilo MO zadávací podmínky prostřednictvím kombinace celkem 48 technických parametrů způsobem, který bezdůvodně nepřímo zaručil konkurenční výhodu jednomu dodavateli silničního válce konkrétního typu. MO poté tomuto dodavateli veřejnou zakázku zadalo, čímž postupovalo v rozporu s ustanovením § 36 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb. a dále v rozporu se zákazem diskriminace podle ustanovení § 6 odst. 2 tohoto zákona. Porušilo tak povinnosti stanovené právním předpisem při zadávání veřejné zakázky a následně uskutečnilo výdej peněžních prostředků za dva silniční válce ve výši 7 308 400 Kč. NKÚ proto konstatoval skutečnosti nasvědčující porušení rozpočtové kázně podle ustanovení § 44 odst. 1 písm. a) zákona č. 218/2000 Sb.

4.23 Při zadání pěti veřejných zakázek na pořízení velkých a malých pyrotechnických robotů, detektorů kovů, detektorů výbušnin a roznětic MO porušilo ustanovení § 126 zákona č. 134/2016 Sb. tím, že ve stanoveném termínu neodeslalo k uveřejnění oznámení o výsledku zadávacího řízení. Dále MO porušilo ustanovení § 217 odst. 1, odst. 2 a odst. 5 téhož zákona tím, že nevyhotovilo (velký robot) či ve stanoveném termínu neuveřejnilo (detektor výbušnin) písemnou zprávu zadavatele, popřípadě ji uveřejnilo pozdě (detektor kovů, roznětnice) nebo s neúplným obsahem (malý robot).

---

⁵³ MO plánovalo realizaci investiční akce *Bechyně – výstavba čerpací stanice PHM* s předpokládanými výdaji ve výši 54 mil. Kč v období 2018–2020.

4.24 NKÚ dále kontrolou zjistil, že v rámci 11 ze 13 investičních akcí MO pořídilo techniku od zahraničních výrobců prostřednictvím jejich výhradních distributorů pro ČR, kteří jako jediní vyhověli požadavkům MO, neboť zadávací podmínky veřejných zakázek splňovaly vždy jen konkrétní výrobky. Jednalo se například o nákupy robotů, detektorů, ochranných pyrotechnických obleků či souprav pro zneškodňování munice. MO v těchto případech neprovedlo průzkum trhu nebo jeho výstupy nevyužilo a požadavek na dodání konkrétního výrobku zdůvodňovalo sjednocením servisu a údržby, náhradních dílů a výcviku s již v AČR zavedenou technikou. Důsledkem tohoto postupu je závislost MO na proprietárním řešení (produktech a službách) jediného výrobce a dodavatele, zejména z důvodu vlastnictví licence k pořizovanému výrobku (tzv. *vendor lock-in*). Pořízení techniky bez provedení soutěže potenciálních dodavatelů nepodporuje výběr ekonomicky nejvýhodnější nabídky a může navyšovat cenu servisu a náhradních dílů, a tím zvyšuje riziko nehospodárného vynakládání peněžních prostředků.

4.25 V *Dlouhodobém výhledu pro obranu 2035* vláda svým usnesením⁵⁴ uložila MO mimo jiné provádět důslednou přípravu investičních akcí podloženou analýzami průzkumu trhu, možností logistického zabezpečení a nákladů životního cyklu. Na základě těchto dokumentů mělo MO zpracovávat příslušné specifikace pro zadání veřejných zakázek a hodnotit jejich přínos pro naplnění schopností AČR. Nicméně NKÚ kontrolou 13 investičních akcí na pořízení techniky zjistil řadu nedostatků. Průzkumy trhu nebyly prováděny či byly zpracovány pouze formálně. Místo výsledků průzkumu trhu a porovnání výrobků z hlediska jejich ceny a míry naplnění účelu pořízení obsahovaly zejména zdůvodnění, proč je požadován či upřednostňován jeden výrobek od konkrétního výrobce. Analýzy nákladů životního cyklu nebyly v investičních záměrech či specifikacích pořizovaného majetku uváděny. V důsledku podhodnocení předpokládané ceny pořídilo MO nižší počet techniky, než byla AČR stanovená potřeba (například nákup velkých a malých robotů nebo detektorů vodičů).

F. MO při realizaci nákupů financovaných z běžných výdajů v jednom případě porušilo zákon o finanční kontrole⁹ a v dalším případě použilo peněžní prostředky nehospodárně

4.26 NKÚ na kontrolním vzorku 15 veřejných zakázek zadaných ženijním plukem ověřil mimo jiné hospodárnost vynaložených peněžních prostředků a soulad s vybranými právními předpisy. V případě opravy mostního automobilu zjistil postup v rozporu s ustanovením zákona č. 320/2001 Sb. a v případě opravy lezeckého trenažéru a lezecké stěny nehospodárné použití peněžních prostředků.

4.27 MO plánovalo uzavření rámcové dohody na opravy pěti mostních automobilů. V roce 2019 stanovilo pro hodnocení nabídek uchazečů veřejné zakázky jako jedno ze dvou dílčích hodnotících kritérií „*slevu na náhradní díly neuvedené v cenové nabídce*“ s vahou 20 %. Na základě výsledku hodnocení nabídek uzavřelo s vybraným uchazečem rámcovou dohodu do výše 1 900 000 Kč. Rámcová dohoda obsahovala ujednání, že ceny náhradních dílů, které nebyly ve specifikaci rámcové dohody⁵⁵ uvedeny, musí být cenami v čase a místě obvyklými, určenými na základě doporučených prodejních cen výrobců vozidel, od nichž měla být odečtena sleva ve výši 5 %. MO podalo v květnu 2020 výzvu k plnění rámcové dohody. Objednávka na opravu jednoho mostního automobilu zahrnovala 56 položek v celkové ceně

---

⁵⁴ Usnesení vlády České republiky ze dne 18. března 2019 č. 187, o *Dlouhodobém výhledu pro obranu 2035*.

⁵⁵ Výběrové seznamy pracovních úkonů a náhradních dílů, které jsou součástí rámcové dohody.

1 027 092 Kč, avšak pouze dvě z nich (v hodnotě 37 619 Kč) byly uvedeny ve specifikaci rámcové dohody. Ostatní položky měly být oceněny dle ujednání rámcové dohody včetně zahrnutí slevy. To však z předložených dokumentů nebylo zřejmé, zhotovitel neuvedl slevu ani na faktuře. MO přesto fakturovanou částku zhotoviteli uhradilo, neprovedlo tedy předběžnou kontrolu připravovaných operací ve smyslu ustanovení § 26 zákona č. 320/2001 Sb., a tím porušilo ustanovení § 11 odst. 1 a 2 tohoto zákona.

4.28 MO plánovalo opravit lezecký trenažér a lezeckou stěnu, využívané pro nácvik pohybu ve výškách. Předpokládanou cenu ve výši 1 920 000 Kč stanovilo na základě revizního posudku z října 2020. Veřejnou zakázku malého rozsahu zahájilo uveřejněním otevřené výzvy k podání nabídek v březnu 2021. Obdrželo jedinou nabídku s nabídkovou cenou ve výši 1 422 960 Kč, tj. 74 % předpokládané hodnoty veřejné zakázky. MO však zadávací řízení zrušilo s odůvodněním, že nebylo možné zjistit cenu v místě a čase obvyklou. V dubnu 2021 uveřejnilo MO druhou otevřenou výzvu k podání nabídek, podmínky zadávacího řízení přitom nezměnilo. Poté ze dvou doručených nabídek vybralo nabídku s nabídkovou cenou ve výši 2 135 045 Kč a uzavřelo smlouvu o dílo. Cena tak byla o 712 085 Kč vyšší než cena nabídky podané jiným uchazečem na základě první výzvy. NKÚ vyhodnotil postup MO jako nevhodné použití peněžních prostředků ve výši 712 085 Kč.

Seznam zkratek

AČR	Armáda České republiky
Capability Targets	cílové schopnosti / cíle schopností
ČR	Česká republika
EOD	likvidace výbušného materiálu
HDP	hrubý domácí produkt
IZS	integrovaný záchranný systém
KVAČR 2025	<i>Koncepce výstavby Armády České republiky 2025</i>
KVPozS 2017	<i>Koncepce výstavby pozemních sil z roku 2017</i>
MO	Ministerstvo obrany
MRZ	mimorozpočtové zdroje
MV	Ministerstvo vnitra
NATO	Severoatlantická aliance
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NNV	nároky z nespotřebovaných výdajů
NS	nákladové středisko
peněžní prostředky	peněžní prostředky státního rozpočtu
program 107 080	program č. 107 080 – <i>Strategický program pozemních sil AČR</i>
program 107 210	program č. 107 210 – <i>Rozvoj pozemních sil AČR</i>
program 107 600	program č. 107 600 – <i>Udržení a rozvoj schopností bojových sil a sil bojové podpory AČR</i>
program 107 680	program č. 107 680 – <i>Udržení a rozvoj schopností pozemních sil AČR</i>
robot	pyrotechnický robot pro likvidaci výbušného materiálu / robot EOD
střednědobý plán	střednědobý plán činnosti a rozvoje MO
technika	technika a materiál
VPZ	vojenská poznávací značka
ženijní pluk	15. ženijní pluk

Kontrolované investiční akce realizované v programech 107 680 a 107 080 (v Kč)

Číslo akce	Název akce (věcný parametr akce)	Realizace akce od–do	Výdaje v letech 2018–2022	Výdaje v roce 2023
107V682001702	Oblek ochranný pyrotechnický EOD 10 – nákup (6 obleků)	2018	8 144 400	-
107V682001806	Válec silniční vibrační – nákup (2 válce s přivěsnými podvalníky)	2018	9 297 640	-
107V081002016	Robot EOD velký – nákup (4 roboty)	2021–2022	49 915 874	-
107V081002020	Detektor vodičů – nákup (12 detektorů)	2020–2021	7 405 200	-
107V081002060	Robot EOD malý – nákup (3 roboty)	2021	23 944 442	-
107V081002062	Detektor bojových chemických látek – nákup (6 detektorů)	2020	5 749 920	-
107V081002063	Detektor výbušnin – nákup (6 detektorů)	2020	5 742 660	-
107V081002064	Detektor neznámých látek – nákup (4 detektory)	2020	9 108 880	-
107V081002203	Souprava potápěčská – nákup (26 souprav)	2023	-	17 468 350
107V081002305	Detektor kovů – nákup (26 detektorů)	2023	-	4 074 070
107V081002306	Souprava pro zneškodňování munice – nákup (4 soupravy)	2023	-	4 210 800
107V081002311	Oblek ochranný pyrotechnický EOD 10 – nákup (6 obleků)	2023	-	11 985 534
107V081002379	Roznětnice duální – nákup (42 roznětnic)	2023	-	5 267 927*
107V684001781	Olomouc, Chválkovice – zbrojní sklad – rekonstrukce a rozšíření – projektová dokumentace (1x)	2018	217 800	-
107V082001781	Olomouc, Chválkovice – zbrojní sklad – rekonstrukce a rozšíření – realizace (1 352 m ³)	2020–2021	18 751 799	-
107V082002207	Bechyně – hangár č. 12 – rekonstrukce střechy (3 947 m ²)	2023	-	7 604 535
107V082002215	Litoměřice, Vodní cvičiště Labe – směna pozemků (19 470 m ²)	2022	4 786 770	-
Celkem			143 065 385	50 611 216

Zdroj: MO a informační systém *Správa majetku ve vlastnictví státu* – stav ke dni 5. května 2023.

Vysvětlivky:

* Vynaložení peněžních prostředků bylo předpokládáno po ukončení kontroly, do konce roku 2023.

Kontrolované neinvestiční nákupy realizované ženijním plukem

(v Kč)

Číslo veřejné zakázky	Název veřejné zakázky	Rok realizace	Výdaje v letech 2018–2022	Výdaje v roce 2023
Nákladové středisko 662400 Bechyně				
186624000064	Náhradní díly na odminovací komplet Božena 5	2018	2 398 971	-
186624000106	Nákup proviantního materiálu – gastronádoby a další	2018	1 055 055	-
196624000115	Oprava a revize přetlakové komory HAUX STARCOM	2019	442 446	-
196624000025	Rámcová dohoda – Příslušenství rozvodných sítí – nákup komponent	2019	1 466 923	-
1966240020124	Servis, údržba a oprava robotů TALON PYROTECH, ev. č.: 4-1317	2019	1 116 065	-
206624000018	Rámcová dohoda – Opravy a servis vozidel T-813 AM 50, VPZ*: 311-13-05	2020	1 027 092	-
216624000141	Oprava lezeckého trenažeru JAKUB a lezecké stěny BETA	2021	2 135 045	-
216624000247	Střelecká elektronická sluchátka s adaptérem	2021	811 184	-
226624000114	Cvičná munice – náložky	2022	956 505	-
22225006937	Rámcová dohoda – Opravy jímek pod sociální buňky a varny	2022	950 152	-
236624000111	Stravování v AČR v letech 2023 až 2027 – Bechyně	2023	-	907 654**
Nákladové středisko 662401 Olomouc				
186624010064	Nákup materiálu pro potápěče	2018	671 480	-
196624010049	Nákup sportovního materiálu	2019	778 938	-
216624010090	Nákup elektronických mušlových chráničů sluchu s příposlechem	2021	2 398 000	-
226624010074	Rámcová dohoda – Servis, údržba a opravy techniky T-813 AM 50, VPZ*: 282-55-99	2022	1 381 576	-
Celkem			17 589 432	907 654

Zdroj: MO.

Vysvětlivky:

* Vojenská poznávací značka.

** Peněžní prostředky vynaložené do doby ukončení kontroly.

Rozpočet výdajů MO a jeho čerpání v letech 2010 až 2023

(v mil. Kč)

Rok	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Čerpání výdajů	V tom čerpání			Výdaje vůči HDP v %
				– rozpočtu	MRZ*	NNV*	
2010	48 867,1	49 143,1	50 845,0	47 705,7	394,7	2 744,6	1,29 %
2011	43 878,4	44 118,5	45 708,2	43 785,2	1 036,6	886,4	1,17 %
2012	43 474,1	43 798,9	42 935,5	42 007,2	664,4	263,9	1,10 %
2013	42 053,4	42 526,7	41 463,9	40 765,3	316,7	381,9	1,06 %
2014	41 990,5	42 854,7	41 069,4	39 057,2	249,1	1 763,1	0,91 %
2015	43 783,1	44 569,7	47 342,0	43 373,8	307,3	3 660,9	0,96 %
2016	47 783,1	48 072,3	45 670,8	44 238,7	194,3	1 237,8	1,01 %
2017	52 535,0	53 172,0	52 908,8	48 892,2	205,2	3 811,4	1,05 %
2018	58 893,4	59 011,9	59 799,4	56 623,0	25,7	3 150,7	1,13 %
2019	66 734,8	67 270,1	68 321,1	64 794,3	324,4	3 202,4	1,21 %
2020	72 600,4	73 214,0	74 310,6	71 733,2	385,4	2 192,0	1,32 %
2021	75 359,9	85 898,7	84 944,5	83 357,7	22,5	1 564,3	1,39 %
2022	89 144,9	90 676,9	90 806,7	88 659,6	123,5	2 023,6	1,35 %
2023	111 808,7	108 899,9	100 696,1	-	-	-	1,52 %**
2024	151 181,0	-	-	-	-	-	1,89 %**

Zdroj: závěrečné účty MO, publikace *Obrana České republiky v číslech*, informační systém Státní pokladny Monitor – stav ke dni 21. února 2024.

Vysvětlivky:

* MRZ = mimorozpočtové zdroje, NNV = nároky z nespotřebovaných výdajů.

** Plánovaná hodnota.